

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

49. An Equites D. Iacobi, Alcantaræ, Calatrauæ, &c. gaudeant priuilegio
canonis? Et quid de priuilegio fori? Et in vtroque quid dicendum est, si dicti
Equites professionem non emiserint, sed tantum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Ob Clerici percussione. Ref. XLVIII. &c. 153

cenfuram; nam, licet violentiam inferat naturæ, (ut in medicinz usu contra febrim,) non tamen personæ Ecclesiasticæ, propriæ, & præcisè loquendo. [Ita ille, cui etiam adde Præfolum in *Repub. Christi. tom. 2. lib. 1. diff. 2. § 1. n. 19.* qui citat Cajetanum, Angles, & Barbofam: & novissimè, me citato hanc sententiam defendit Alphonsus de Leone, *de cens. recoll. §. 5. n. 28.* ed quodv dictū est, talis violentia non est iniuriola, neque statui Ecclesiastico, neque sibi, sed fœtui duntaxat. Et idem dicendum est de alio propinante potionem pro abortu faciendi moniali; ut tradit Portel. in *dubis Regul. verb. Manus violentæ, n. 2.* ubi sic ait: [Procurans abortum monialis, eique potum propinans, illa consentiente non incurrit excommunicationem; quia in primis non dat venenum, nec facit violentiam personæ sacræ, quia Moniale non occidit, imò illa consentit. Si verò occidit fœtum animatum, persona fœtus non est sacræ: nec saltem incurrit hanc positam ob percussione Clerici quicquid sit de excommunicatione Sixtiana propter abortum, moderata per Greg. XIV.] Ita ille.

2. Sed contrarium docet Bordonus in *consil. Regul. 1.1. ref. 28. n. 10.* quia læditur tum fœtus, tum ipsa Monialis. Ego autem puto incidere in excommunicationem Canonis, *Si quis suadente*, extraneum dantem potionem, & sequuto effectu: quia fœtus est pars ventris & viscera matris, ut in simili de fœtu mortuo cum matre sepeliendo dixit Lætorius *tit. 1. de funer. c. 1. n. 42.* Quod firmatur: quia tangens non solum vestimentum, quo Clericus actu induitur; sed etiam equum, vel inherens equo, qui insidet, incidit in excommunicationem: ergo multo magis abortire faciens Moniale; cum non adherens Moniali, sed partem naturalem ipsius lædat: & sic non naturæ, sed personæ religiosæ sit violentia, & corporalis læsio. At his non assentitur ex Cajetano, & aliis, Sayrus *de cens. lib. 3. c. 26. n. 17.* unde utraque opinio est probabilis: sed negativa est probabilior.

RESOL. XLVIII.

An Monialis sumens potionem mortiferam fœtui vel pugnus se percussit ad abortum faciendum, ut postea sequutus est, non solum incidit in penas Bullæ Sixti V. sed etiam in censuram cap. Siquis suadente Diabolo: Ex p. 7. tr. 5. Ref. 40.

§. 1. Incidere in penas Constitutionis Sixti V. non autem in excommunicationem dicti cap. *Si quis suadente Diabolo*, docent aliqui. Et ita docet amicissimus Bellochius in *praxi p. 2. q. 8. n. 108.* Capeavilla *de casib. refer. c. 9. quest. 3.* & alij, quos citat & sequitur Mazuch. *tr. de cas. reserv. disp. 2. c. 3. q. 3. diff. 3. n. 67.* quia licet talis percussio sit violenta naturæ, non est tamen iniuriola statui Ecclesiastico, nec violenta Religiosæ personæ, cum non intendat sibi injuriam inferre, sed tantum fœtui: & docet etiam Avila *de cens. p. 2. c. 5. disp. 3. dub. 12. concl. 2. vers. sequent.* & Bonacina *de cens. disp. 2. quest. 4. punct. 1. §. 1. num. 6.* quibus adde novissimè P. Alphonsum de Leone *de cens. Recoll. §. 5. n. 128.*

RESOL. XLIX.

An Equites D. Iacobi, Alcantara, Calatrava, &c. gaudeant privilegio fori, & Canonis? Et in utroque quid dicendum est, si dicti Equites professionem non emisserint, sed tantum habitum acceperint?

rint? Ex parte 5. tractatu 13. & Miscell. 1. Ref. 44.

§. 1. Negativam sententiam docet Lopez de Texe-
da *contr. 11. dub. 1. num. 16.* ubi sic ait. De Commendatariis, quos vulgo vocat *de Santiago, Calatrava, Alcantara, & de Aris*, quales sunt in Lusitania manifestum est à principio Ordinum ipsorum habuisse hoc Canonis privilegium, illoque perfectissimè gaudere, ut non solum quia Erant Religiosi in communitate viventes, & profitebantur tria vota, tamen quidā eorum solam castitatem conjugalem profiterentur inter quos quidam eorum servabant Regulam D. Augusti, quales erant commendatarij D. Iacobi, & alij regulam D. Benedicti. Sed quia Alexander III. in Bulla quadam edita anno 1175. Commendatarios D. Iacobi approbavit, & tanquam veros Religiosos confirmavit; hodie tamen cum huiusmodi Commendatarij per multos annos in communitate non vivant, & circa vota castitatis, & paupertatis dispensationem obtulerint, imò nec regulam servant, & vivant ut merè seculares, & nullum habeant exercitium obedientiæ, existimo privilegium Canonis non gaudere, & ideo qui eos percussit, non incurrerent prædictam excommunicationem, nisi aliquibus in Regnis, & Provinciis obrinuerit consuetudo, vel privilegium aliquod illis patrocinetur.

2. Sed hæc opinio prorsus est refellenda; & ideo affirmativam sententiam docent communiter Doctores, quos, ego alibi citavi; unde novissimè Ioannes Henriquez in *compend. cas. moral. cap. 20. num. 70.* sic ait. [Tambien se deve advertir que los Cavalleros de las Ordenes Militares, gozan deste Indulto, porque son Religiosos; y aunque algunos Doctores afirman, que los Cavalleros del habito de Santiago, & los demas que hazen voto de castidad conugal, no gozan, porque se pueden casar; pero no pruevan esto con razon alguna, y assi hablan mas probablemente, los que afirman que todos gozan deste Indulto.] Sic ille; Et, me citato, tenet etiam novissimè hanc opinionem doctissimus, & amicissimus Dominus meus Illustrissimus Ambrosius Machin. Archiepiscopus Calatitanus in *defensione immunitatis Ordinis Militarium, art. 4. n. 37. & art. 5. n. 90.* ubi probat dictos Equites gaudere privilegio Canonis, etiam si professionem non emisserint, sed tantum habitum acceperint, quam doctrinam, ut ipsemet Illustriss. Antistes observat, ego olim docui in *1. part. tr. 6. ref. 22.* De privilegio autem fori, quo gaudent dicti Equites, diximus *suprà in tr. 1.*

RESOL. I.

An percussientes Equites D. Iacobi, Alcantara, Calatrava, &c. incidant in censuram Canonis? Et quid de Novitiis prædictorum Equitum? Et queritur, quid dicendum sit de Commendatariis, in quibus major potest esse difficultas? Et quid de consuetudinibus circa prædicta? Et quid etiam sentiendum est de Equitibus D. Ioannis? Et an qui non Canonice ad statum Clericalem pervenerint, ita ut pro pena sit à gradu deficiendas, veluti si servus, &c. gaudeat privilegio Canonis? Ex p. 9. tr. 4. Ref. 7.

§. 1. Negativè respondet Leone *de cens. recoll. §. 5. n. 25.* ubi sic ait: [Pro huius difficultatis resolutione placet sententia Molinæ *tom. 4. de iustitia disp. 50. n. 5. ad fin.* qui etsi fateatur, hos alios Ordines militares

Sup. hoc in Ref. seq. & in tom. 9. tr. 2. Ref. 169. §. ult. prop. fin. Sed lege prædictum, §. per tot.

Alibi in Resolutionibus not. præterit.

Sup. hoc in Ref. seq. §. 1. in fine.

Quæ nunc est in t. 7. tr. 3. Ref. 54. Et pro sup. contento in lin. penult. huius Ref. in §. 9. tr. 2. Ref. 169. §. 2. Prop. fin.

Sup. hoc in Ref. præterita, & in t. 9. tr. 2. Ref. 169. §. 2. Prop. fin.